

ההתקוממות נגד

מנחם בגין

חוסלה עוד

לפני שהחלה

סרבנים גאולה כהן, משה שמיר ויגאל הורביץ התפוררות בטרם תקומה

חרות, הוא שמתן גם את שאר מתנגדי ההסכם בקרב ח"כי הליכוד. בהצבעה על הסכמי קמפ-דייביד, הצביעו מחציתם נגדו. ההסכמים או נמנעו, עתה ברור לרובם. המבקשים תפקידים במוסדות המפלגה, כי לא ינקו אם יצאו בגלוי נגד בגין. מה שאירע השבוע בעת דיוני מרכז המיפי לגה, כאשר חברי המרכז לא היסטו להרים את ידיהם על מתנגדי ההסכם, שימש את אזהרה לבאות. רק בודדים, כמו הח"כים יוסף רום ומשה ארנס, היו מוכנים להסיר תכו בכך, ביודעם שיש להם עורף אלקי טוראלי בסניפים הגדולים של מיפלגותיהם הם בחיפה ותל-אביב.

שיקולים דומים הינחו גם את הפלג של לעם בראשותו של אליעזר שוטסקי. שוטסקי אומנם תמך בהסכמי קמפ-דייביד, אולם כמה מחבריו, כמו אהוד אולמרט, הצביעו נגדם. עתה מבקש פלג זה להצטרף לתנועת החרות, ביודעו שאין לו כל סיכוי לשמור על כוחו בהתמודדות הבאה בתוך סיעות הליכוד. במקום לעמוד על דעתם ולהיעלם מהמפה הפוליטית, הפכו רובם את עורם, החליטו לתמוך בהסכם

סוקר התהווה

בהנחה שהדבר יקל עליהם להתקבל לחרות, את ההצגה המשפילה ביותר ערכה ה"ר שבוע המפד"ל. מנהיגיה ניסו להפגין שררי רים ולעורר את הרושם כי הם עלולים לפרוש מהקואליציה, אם לא יתקבלו תנאי עותיהם באשר למהות האוטונומיה. אולם אחרי שתי שיחות עם בגין התקפלו ראשי המפד"ל והחליטו לתמוך בהסכם. למרות שהחלטות מרכז מיפלגתם לא מומשו, הם ניסו להסביר זאת בהבטחות חשאיות, שכביכול נתן להם בגין. אולם הם יכלו לדעת שהבטחות אלה מחייבות בדיוק כמו ההבטחה שנתן בגין בשעתו לשריו לדון במהות האוטונומיה לפני אישור הסכם השלום בממשלה. נראה שהחלטת למנות את זבולון המר כממלא-מקום ראש-הממשלה בעת חתימת הסכם-השלום בוויינגר-טון, היתה פיתוי גדול מדי כדי שאפשר יהיה לוותר עליו.

בגין העמיד את מתנגדיו בפני עובדות מוגמרות. כל מה שהותיר להם היא זכות הזעקה. הוא אפילו לא טרח לבוא למרכז מיפלגתו כדי לשכנע את חבריו לתמוך ב" החלטת הממשלה אחרי קבלתה. לא היה לו צורך בכך, בניגוד לעבר, כאשר נזקק לגייס את כל כוחו הריטורי כדי לשכנע את מרכז המיפלגה בצידקתו. הוא יכול היה להסתפק בהופעתו של השר דויד לוי, שייצג אותו במרכז.

ניסיון המרד היחיד נעשה מכיוון בלתי צפוי — מצידו של שריהקלאות אריק שרון. שהיה דווקא בין תומכי אישור הסכם-השלום עם מצריים בממשלה, ואף סייע לבגין לשכנע את מתנגדיו לקבלו. התנגדותו של אריק לא היתה להסכם השלום, הוא סבר כי מה שעושה הממ"שלה בדחיית ההכרעות לגבי מעמד היישרים בים הישראליים באוטונומיה, היא הטעייה של העם והשותפים להסכם, וכי דווקא חתימת הסכם בשעה זו עשויות למנוע את פיצוץ ההסכם בעתיד. הצבעתו נגד אישור ההסכם בממשלה היתה הצבעת מחאה. אבל ספק אם יהיה לה המשך. גם אריק לא רים את נס המרד ולא יפרוש מהממשלה כדי ללכד את מתנגדי האוטונומיה. הוא לא יתן להם את התענוג לראות אותו בחוץ. אמרו מקורביו.

דגלי המרד המובטח קופלו השבוע עוד לפני שהופכו.

מהליכוד, למרות התנגדותם להסכם. גם הרב דרוקמן מצא את הנוסחה שתאפשר לו להמשיך ולשבת על ספסלי המפד"ל. למרות שהערוז על תוכנית האוטונומיה כעל "יהרג ובל יעבור".

אפילו גאולה כהן עצמה, שנראתה כנה במאבקה יותר מכל חבריה, לא תסיק ככל הנראה מסקנות מיידיות. אחרי שהסתבר לה כי נותרה בודדה במאבקה נגד בגין בתוך מיפלגתה, העדיפה השבוע שלא להוריע פיע בשיבת מרכז חרות ולהגן על עמ"דויתה. היא תמתין ככל הנראה לוועידת המיפלגה, בעוד שלושה חודשים, כדי להקים בה מהומה ולפרוש עם כמה תומכי כיה מקרב צירי הוועידה. פרישה מהוועידה, דה, בלוויית כמה עשרות תומכים, היא מרשימה יותר מפרישה מהמרכז. בלוויית תומכים בודדים בלבד. נראה שצל הוועידה הקרבה והולכת של

כיום להתווסף, על פי השמועות שהפיצו, עוד מיספר ח"כים, בעיקר מסיעת חרות, הנמנים עם שוליי ההסכם. אולם הסימנים הראשונים של הבקיעים בחזית זו התגלו כבר ביום הופעתו של הנשיא קארטר ב"כנסת.

גאולה כהן נותרה בודדה בניסיונה לשבש את המעמד החגיגי. אחרי שסול"קה מאלום הכנסת, ניסה אומנם משה שמיר לתפוס את מקומה, אולם נזהר שלא להר"חיק לכת, עד שיגורש גם הוא. נציג גוש אמונים בכנסת, הרב דרוקמן, הסתפק ב"קריאות ביניים בודדות. "הוא תקע לנו סכין בגב", התבטאו כלפיו חבריו.

בדיונים שנערכו השבוע בתוך סיעות הליכוד, הסתבר כי שלמות הסיעות, על כל טובות-ההגנה הכרוכות בכך, היתה עדיפה על האידיאלים. שמיר והורביץ מצ"או את הפרשה בה לא יאלצו לפרוש

ה מרה, שפרץ בקול זעקה גדולה, גורע ומת בקול דממה דקה.

חזית-הסירוב הישראלית, שאימה לע"לות על הבאריקות נגד הסכם-השלום, המחייב נסיגה מסיני, פינוי יישובים והע"נקת אוטונומיה לתושבי הגדה המערבית ורצועת עזה, התפוררה והתגלתה כקומץ מבוטל, חסר חשיבות ומשמעות. מנחם בגין יכול היה לחגוג את ניצחונו. הוא דיכא את המרד שאיים על מנהיגותו וסמ"כוחו בתוך מחנהו שלו.

הרוב הגדול, המכריע וחסרי-התקדים, שי היה צפוי השבוע בכנסת לאישור הסכם השלום עם מצריים, הוכיח כי המחנה הגדול ביותר בישראל אינו מחנה הני"צים וגם לא מחנה היונים — זהו מחנה הכדאיניקים.

במשך שנים רבות, מאז עלתה גולדה מאיר לשלטון, שלטו הניצים בדעת-הקהל בישראל. הם היוו גם את הרוב בצמרת, לפני המהפך ואחריו. כל עוד היה הרבר באיפנה, היתה רוממות ארץ-ישראל השלמה בפיהם של המדינאים והעסקנים המיפלגתיים. אולם בגייע רגע האמת התקפלו רובם ככולם. גם אלה שהוסיפו להתחזות כנביאי-זעם, שנבואות חורבן בפיהם, לא העזו להסיק את המסקנות האישיות מאמרו נתם. התיישרו לפי הקו החדש, של ויתור-רים, פשרות ונסיגה, שהציב מנחם בגין. תוך פחות משנתיים, הפכה הכנסת, שהייתה ברובה ניצית ושלא נראה היה כל סיכוי שתאשר אי פעם הסכם-שלום, שיכ"לול נסיגה מהשטחים הכבושים והכרה ב"זכויות העם הפלסטיני, לכנסת מפוכחת וריאליסטית. שקולם של הניצים הצעקניים נאלם בה.

כל עוד לא נראה היה סיכוי שהמשא"ומתן יגיע לסיומו, ניתן היה לאיים על מנחם בגין במרד. על פי כלה ההערכות היתה צפויה למנחם בגין התנגדות עזה הן בקרב חברי מיפלגתו, הן בקרב שרי מ"מ שלתו והן בתוך שותפיו לקואליציה. אולם תוך שבוע אחד, מאז הצליח הנשיא קארטר לסלק את נקודות המחלוקת האחרונות בדרך להסכם-השלום, דיכא מנחם בגין את כל מתנגדיו וחיסל את המרד בעודו באיבו.

הבטחות

חשאיות

ה איום הממשי הראשון שנשקף לבגין, היה מצד אנשי חזית-הסירוב בקואליציה, שכינו את עצמם "נאמני ארץ-ישראל". על פי ההערכות, אמורים היו הקיצוניים מכל סיעות הקואליציה להת"לכד, לפרוש מסיעותיהם ולהקים סיעה או פוויציונית ימנית.

גאולה כהן אמורה היתה לפרוש מחרות, משה שמיר ויגאל הורביץ מלעם והרב חיים דרוקמן מהמפד"ל. אליהם היו צרי

תיגרת יריום במרכז חרות מיטוט קולני מבוטל